

Yhtenäispatenttia koskeva tietopaketti

Euroopasta kiinnostavampi
innovaatioille ja sijoittajille

Syyskuu 2024

Euroopan keskitettyä patenttijärjestelmää
täydentävä ja vahvistava

yhtenäispatentti

parantaa Euroopan kilpailukykyä. Yhdessä yhdistetyn patenttituomioistuimen kanssa se tarjoaa käyttäjille kustannustehokkaan vaihtoehdon patenttisuojaan ja riidan ratkaisuun kaikkialla Euroopassa ja edistää näin edistyneen teknologian tutkimus- ja kehitystyötä ja siihen sijoittamista. Nämä ovat tärkeitä askeleita EU:n teknologiasisämarkkinoiden toteutumiseen.

EPO ja Euroopan pirstaloitunut patenttijärjestelmä patentin myöntämisen jälkeen

Euroopan patenttivirus (EPO) on yhteiseurooppalainen patenttivanomainen, joka edistää innovaatioita, kilpailukykyä ja talouden kasvua Euroopassa. EPO ei ole EU:n toimielin, vaan itsenäinen hallitustenvälinen organisaatio, jonka toiminta perustuu Euroopan patenttisopimukseen.

EPO käsittelee ja myöntää **eurooppapatentteja** keskitetysti 39:ään Euroopan patenttijärjestön jäsenmaahan, joihin kuuluu kaikkien EU-jäsenmaiden lisäksi myös muita kuin EU:n jäsenmaita. Näin keksijöiden ei tarvitse lähettää useita päällekkäisiä patenttihakemuksia moneen kansalliseen patenttivirusiin, ja samanaikaisesti virasto varmistaa myönnettyjen patenttien korkean laadun.

Myönnetty eurooppapatentti ei kuitenkaan ole ylikansallinen oikeus, vaan nippu kansallisia patenteja. Se tarkoittaa, että patentit täytyy validoida ja niitä täytyy ylläpitää erikseen jokaisessa maassa, jossa niiden haluaa olevan voimassa. Prosessi voi olla raskas ja kallis, sillä patenttiasiakirjat saattaa joutua kääntämään eri kielille, ja kansalliset validointi- ja vuosimaksut tulee maksaa erikseen. Lisäkustannuksia aiheutuu myös paikallisten asiamiesten ja palveluntarjoajien palkkaamisesta eri maissa.

Prosessi voi olla raskas ja kallis, sillä maksuja ja lisäkustannuksia kertyy useassa maassa

Yhtenäispatentti: yksinkertaisempaa ja kattavampaa patentti- suojaa edullisemmin

Yhtenäispatentti korjaa nämä ongelmat, sillä sen ansiosta keksijän on mahdollista hankkia yhtenäinen patenttisuojaja kaikkien järjestelmään osallistuvien EU-jäsenvaltioiden alueella helpommin ja edullisemmin.

EPO:n patentin myöntämistä edeltävä keskitetty menettely täydentyy nyt myös myöntämisen jälkeisellä menettelyllä. Patentinhaltijan ei tarvitse enää validoida eurooppapatenttia jokaisessa maassa erikseen, vaan hän voi saada yhtenäispatentin yhdellä pyynnöllä EPO:ltä, joka toimii myös keskitettynä asiointipisteenä sekä hallinnoi yhtenäispatenteja ja niihin liittyviä maksuja keskitetysti. Tämä vähentää byrokratiaa ja kustannuksia merkittävästi. Järjestelmän pirstaloituneisuus patentin myöntämisen jälkeen tarkoitti, että kansallisille patenttiviranomaisille piti maksaa useita eri suuruisia vuosimaksuja useissa eri valuutoissa. Myös patenttiviranomaisten oikeudelliset vaatimukset, esimerkiksi aikarajoitukset, erosivat toisistaan. Nykyään yhtenäispatentin haltijat maksavat EPO:lle yhden vuosimaksun yhdessä valuutassa, ja maksuun sovelletaan yhtenäisiä aikarajoja ja hyväksytyjä maksutapoja. Prosessi on näin paljon yksinkertaisempi, minkä lisäksi se mahdollistaa merkittävät

kustannussäästöt, sillä patentinhaltijat voivat huolehtia patentin myöntämisen jälkeisistä voimassapitoimista itse.

Lisäksi yhtenäispatenttipyyntö on täysin ilmaista, Euroopan patenttivirasto ei peri niistä hakemus-, käsittely- tai rekisteröintimaksuja. Yhtenäispatentin vuosimaksu on myös määritetty erittäin houkuttelevalle ja yritystoimintaa tukevalle tasolle: yhden patentin ylläpitomaksu ensimmäisen kymmenen vuoden ajan, joka on EPO:n julkaiseman patentin keskimääräinen voimassaoloaika, jää alle 5 000 euron.

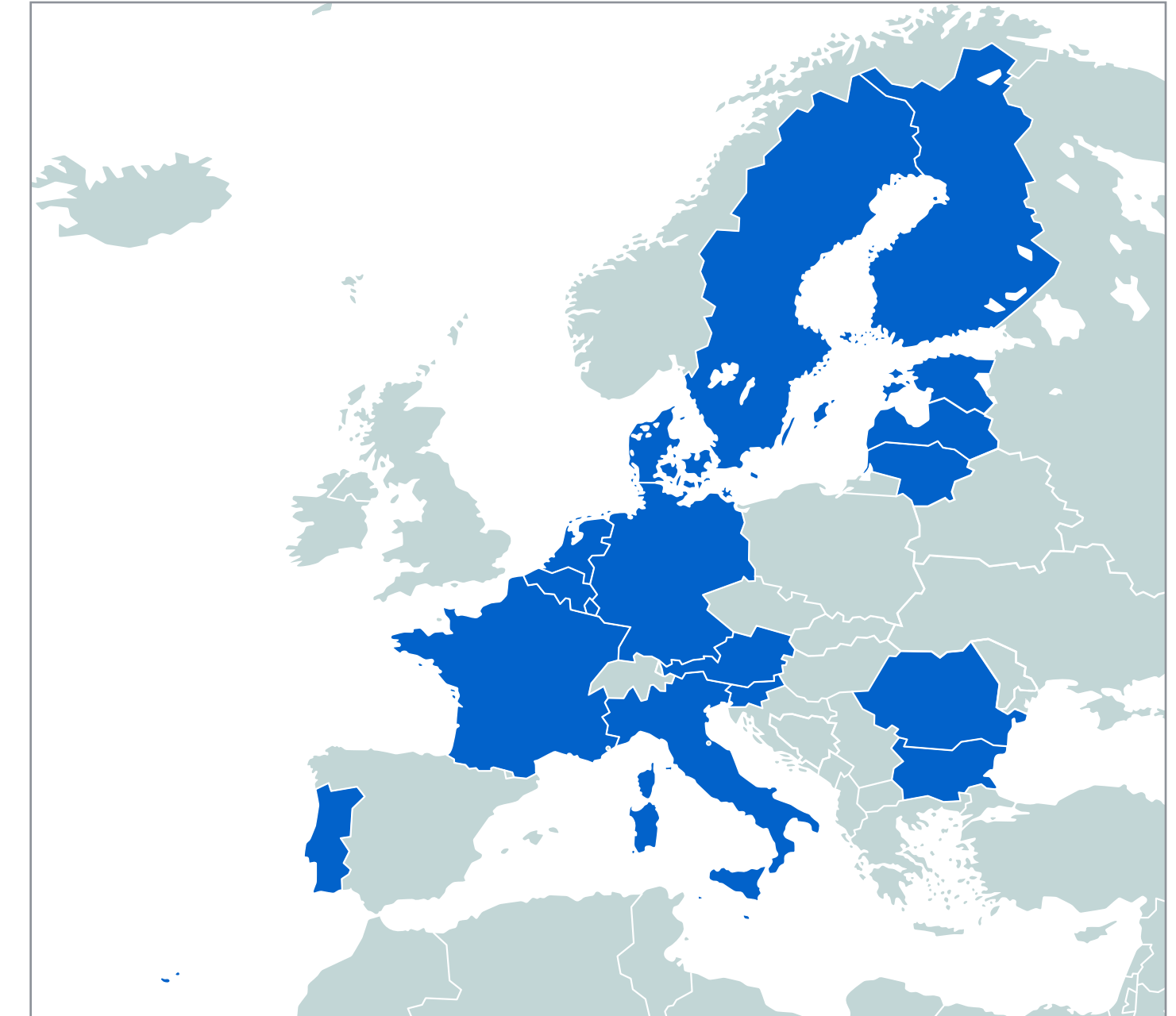
Yhtenäispatentin vuosimaksut

–	–	11. vuosi	€ 1 460
2. vuosi	€ 35	12. vuosi	€ 1 775
3. vuosi	€ 105	13. vuosi	€ 2 105
4. vuosi	€ 145	14. vuosi	€ 2 455
5. vuosi	€ 315	15. vuosi	€ 2 830
6. vuosi	€ 475	16. vuosi	€ 3 240
7. vuosi	€ 630	17. vuosi	€ 3 640
8. vuosi	€ 815	18. vuosi	€ 4 055
9. vuosi	€ 990	19. vuosi	€ 4 455
10. vuosi	€ 1 175	20. vuosi	€ 4 855

– Myöhästyneen vuosimaksun lisämaksu = 50 prosenttia myöhästyneestä vuosimaksusta (2(1) artikla, 2 kohta, Yhtenäispatenttisuojan maksuja koskevat säännöt)

– Vuosimaksun alennus on 15 prosenttia oikeuden lisensointitapauksissa (Yhtenäispatenttisuojaa koskeva sääntö 12, 3 artikla, Yhtenäispatenttisuojan maksuja koskevat säännöt)

Katso lisätietoja yhtenäispatentin kustannuksista verrattuna vastaavaan suojaan neljässä johtavassa Euroopan maassa perinteisen eurooppapatenttijärjestelmän mukaisesti [EPO:n verkkosivustosta](#).

Yhtenäispatenttijärjestelmässä on mukana 18 maata: Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Italia, Itävalta, Latvia, Liettua, Luxembourg, Malta, Portugali, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovenia, Suomi, Tanska ja Viro.

Yhtenäispatentti voi mahdollisesti kattaa kaikki EU-jäsenvaltiot, mutta tällä hetkellä suoja on saatavilla 18 maassa. Muut maat voivat liittyä järjestelmään tulevaisuudessa. Jotta yhtenäispatentti voi olla voimassa, EU:n jäsenmaan on osallistuttava tiiviimpään yhteistyöhön (tähän mennessä osallistuvia maita on 25) ja lisäksi ratifioitava sopimus yhdistetystä patenttituomioistuimesta (UPCA).

Yhdistetty patenttituomioistuin (UPC): keskitetty toimeenpano ja lisääntynyt oikeusvarmuus

---

Keskitettyä täytäntöönpanoa yhdistetyssä patenttituomioistuimessa

Oikeudellinen toimeenpano muuttuu myös paljon helpommaksi. Kansallisilla tuomioistuimilla on aiemmin ollut yksinomainen toimivalta patenttioikeudenkäynneissä. Esimerkiksi eurooppapatenttien kumoamisenettäytyi laittaa vireille kansallisissa tuomioistuimissa, mutta jokaisen tuomioistuimen päätös oli voimassa vain kyseisen valtion alueella. Toisinaan tämän vuoksi täytyi ryhtyä päällekkäisiin oikeustoimiin eri jäsenmaissa, ja tämä hajanaisuus oli kallista ja hankalaa kaikille osapuolille. Siihen liittyi lisäksi riski, että kansalliset päätökset eroaisivat toisistaan.

Uuden yhdistetyn patenttituomioistuimen myötä Eurooppaan syntyy yhtenäinen, erikoistunut ja tehokas patenttioikeuden kokonaisuus. Yhdistetty patenttituomioistuin on ylikansallinen tuomioistuin, joka on perustettu kansainvälisen sopimuksen (sopimus yhdistetystä patenttituomioistuimesta) perusteella, ja sen toimivalta kattaa riita-asiat, myös patenttien oikeudenloukkaus- ja kumoamistapaukset, sekä yhtenäispatenttien että perinteisten eurooppapatenttien osalta (jälkimmäisiin kohdistuu tiettyjä rajoituksia 31.5.2030 saakka kestävä siirtymäkauden ajan). Erikoistuomioistuimena yhdistetty patenttituomioistuin on tehokas uusi foorumi, joka mahdollistaa patenttien täytäntöönpanon ja haastamisen. Siitä hyötyvät yhtä lailla keksijät, kolmannet osapuolet kuin suuri yleisö. Patentinhaltijat voivat nyt panna patenttinsa tehokkaammin täytäntöön, kun taas kolmannet osapuolet voivat hakea eurooppa- ja yhtenäispatenttien kumoamista yhdellä, keskitetyllä menettelyllä. Tämä tarkoittaa, että samaan patenttiin ei kohdistu päällekkäisiä oikeustoimia useassa maassa, mikä vähentää oikeudenkäyntikuluja huomattavasti. Lisäksi yhdistetty patenttituomioistuin parantaa oikeusvarmuutta, sillä se poistaa riskin keskenään ristiriitaisista kansallisista päätöksistä ja yhdenmukaistaa oikeuskäytäntöä.

Lisävirtaa kauppaan ja sijoitukseen

Teollisuudenalat, joilla aineettomia oikeuksia ja erityisesti patenteja käytetään keskimääräistä enemmän, ovat tunnetusti tärkeitä bruttokansantuotteen ja ulkomaankaupan kasvattajia. Niiden merkitys kaupalle ja suorille ulkomaisille sijoituksille EU-maiden välillä on silti rajallista, ja teknologiateollisuuden EU-sisämarkkinan luomisessa valuu näin potentiaalia edelleen hukkaan. Aiempi eurooppapatenttien hajanainen järjestelmä epäilemättä rajoitti patentoitujen keksintöjen levitystä EU-maiden välillä. Useimmat eurooppapatentit validoidaan vain muutamassa EU-maassa, jotta niiden validointi- ja ylläpitokustannuksissa voi säästää.

Yhtenäispatenttijärjestelmä yhdenmukaistaa patenttisuojaa, minkä uskotaan vaikuttavan myönteisesti kauppaan ja suorien ulkomaisten sijoitusten virtaan IP- ja teknologiaintensiivisillä toimialoilla. EPO:n yhteistyössä Colorado Boulder ja Lond on School of Economics -yliopistojen kanssa tekemä tutkimus osoittaa, että EU-maiden yhteinen linjaus parhaan patenttisuojan standardoimiseksi sisältää 2 prosentin kasvupotentiaalin (14,6 miljardia euroa) vuotuisessa ulkomailta kohdemaahan tulevissa kauppavirroissa ja 15 prosentin kasvupotentiaalin (1,8 miljardia euroa) vuotuisessa ulkomailta kohdemaahan tulevien suorien sijoitusten virroissa näillä toimialoilla EU:ssa.

Tutkimuksen mukaan EU-maiden yhteinen linjaus parhaan patenttisuojan standardoimiseksi sisältää 2 prosentin kasvupotentiaalin vuotuisessa ulkomailta kohdemaahan tulevissa kauppavirroissa ja 15 prosentin kasvupotentiaalin vuotuisessa ulkomailta kohdemaahan tulevien suorien sijoitusten virroissa.

Lisäksi yhtenäispatenttien laaja alueellinen suoja helpottaa teknologian siirtoja yli rajojen ja yhteistyötä Euroopan maiden välillä. Keskitetty rekisteri, joka sisältää tietoa yhtenäispatenttien siirtojen ja lisenssien oikeudellisesta tilasta, myös oikeuksien lisensoinnista, auttaa luomaan toimivat teknologiamarkkinat osallistuvien jäsenmaiden välillä. Teknologiamarkkinasta tulee myös osallistavampi: teknologian siirrot ja tutkimusyhteistyö helpottuvat, vaikka osapuolet sijaitsisivat maissa, joissa eurooppapatenttien validointi ei ole ollut kovin yleistä. Teknologiasiirrot hyötyvät tämän lisäksi myös lisenssejä myöntäville patentinhaltijoille koituvien uusimismaksujen pienenemisestä.

Lukuisia hyötyjä yrityksille, erityisesti pk-yrityksille, start-upeille ja yliopistoille

---

Pk-yritysten ja start-upien asema on parempi, kun ne päättävät mahdollisista laajentumisestaan ja uusille markkinoille siirtymisestään sekä näiden toimien ajankohdasta.

Uusi yhtenäispatenttijärjestelmä tarjoaa monia etuja erityisesti sellaisille hakijoille, joiden resurssit ovat rajalliset. Näitä hakijoita ovat esimerkiksi pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset), start-upit ja yliopistot, joiden harteilla Euroopan talouden tulevaisuus suurilta osin lepää.

Aineettomat oikeudet ovat avainasemassa, kun näitä pieniä toimijoita autetaan tuomaan uutta teknologiaa markkinoille. Niiden avulla nämä tahot voivat hyötyä luovuutensa, kekseliäisyytensä ja sijoitustensa hedelmistä, ja sitä kautta saada aikaan lisää sijoituksia ja innovaatiota myös tulevaisuudessa.

Monet pienet toimijat, jotka ovat hakeneet ja saaneet patenteja, ovat usein turvautuneet vain kansallisiin oikeuksiin. Siksi heidän keksinnöillään ei usein ole ollut tehokasta suojaa Euroopassa, tai suoja on ollut voimassa vain muutamassa maassa. Yhtenäispatenttijärjestelmä purkaa näiden pienten toimijoiden kohtaamia hallinnollisia ja taloudellisia esteitä, jotka liittyvät omien keksintöjen saamiseen EU:n markkinoille. Siten ne pystyvät paremmin taistelemaan kilpailijoidensa kanssa. Yhtenäispatentin rekisteröineet pk-yritykset ja start-upit ovat paremmassa tilanteessa tehdessään päätöksiä siirtymisestä uusille markkinoille ja laajentumisen ajankohdasta, ja voivat tehdä päätöksen riippuen tuotteensa suosiosta ja muiden EU-markkinoiden tarjoamista uusista liiketoimintamahdollisuuksista. Yhtenäispatentilla myös tutkimuslaitokset voivat hankkia lupaaville innovaatioilleen laajan suojan jo varhaisessa vaiheessa, mikä helpottaa rajat ylittävää yhteistyötä ja teknologian siirtoja teknologian kehityksen myötä.

Perinteinen eurooppapatenttijärjestelmä kaikessa monimutkaisuudessaan on epäyhtenäinen järjestelmä. Siihen

saattaa liittyä tarve päällekkäisiin oikeustoimiin eri alueilla, mikä tarkoittaa myös, että pienten toimijoiden on ollut käytännössä mahdotonta hoitaa patenttikanteita tehokkaasti sen paremmin kantajana kuin vastaajanakaan. Yhdistetyn patenttituomioistuimen oikeudenkäyntikulut ovat pienemmät, mikä tarkoittaa, että oikeuden saatavuus ja patenttisuojan täytäntöönpano eivät ole enää riippuvaisia taloudellisista resursseista.

Lisäksi taloudellisesti heikossa asemassa oleville on tarjolla maksualennuksia ja -hyvityksiä. Luonnolliset henkilöt, pk-yritykset, voittoa tavoittelemattomat järjestöt, yliopistot ja julkiset tutkimuslaitokset, jotka jättävät hyväksytyn hakemuksen muulla EU:n virallisella kielellä kuin englanniksi, ranskaksi tai saksaksi, ovat oikeutettuja 500 euron kertakorvaukseen käännskustannuksia varten.

On tärkeää huomata, että yhdistetyn patenttituomioistuimen maksut on määritetty siten, että on voitu löytää tasapaino sen välillä, että osapuolilla on riittävä vastuu omista kustannuksistaan ja samalla oikeuden saatavuuden periaate toteutuu.

Tuomioistuimen maksusäännösten mukaan esimerkiksi pk-yrityksiltä veloitetaan alennettu, 60 prosenttia vastaava maksu. Tämän lisäksi pk-yrityksen esittäessä riittävät perusteet sille, että sille määrätyt tuomioistuinmaksut uhkaavat sen taloudellista olemassaoloa, yhdistetty patenttituomioistuin voi korvata osan tai jopa kaikki näistä maksuista. Yhdistetty patenttituomioistuin voi asettaa myös katon voittavan osapuolen korvattaville oikeudenkäyntikuluille, jos ne uhkaavat häviävän osapuolen taloudellista olemassaoloa, mikä pienentää osaltaan oikeustoimiin liittyvää riskiä.

Milloin uusi järjestelmä on tullut voimaan?

Uusi yhtenäispatenttijärjestelmä tuli voimaan **1. kesäkuuta 2023**, kun yhdistetty patenttitoimisto aloitti toimintansa.

Julkaisu ja editointi

Euroopan patenttivirasto

© EPO Syyskuu 2024

epo.org/unitary

Sisällöstä vastaavat

Patenttikehityksen osasto ja immateriaalioikeuksien laboratorio (D 5.2.1) ja yhtenäispatenttiyksikkö (D 5.3.2.2)

Osoite:

Bob-van-Benthem-Platz 1 | 80469 München | Saksa

Puh.:

+49 89 2399-0

Sähköposti:

support@epo.org

Tämän suomenkielisen esitteen teksti on Patentti- ja rekisterihallituksen tarkastama.